

**ВИОЛЕТА
ЈОВИЋ**

АРХИТЕЧА

■ Laguna ■

Copyright © 2024, Виолета јовић
Copyright © 2024 овог издања, ЛАГУНА

АРХИТЕЧА

Садржај

Разбуђивање	9
Архитетка	16
Чувајте се.	23
А ко ће чувати мене?	28
Архитеча	38
Њихова величанства Хранислав и Олга	43
Маштовитији од детета	52
Не брини, мама	57
Враћа се архитетка	62
Канапче.	68
Моји на клиници, а ја у Африци.	73
Пролеће је напољу само	80
Олга је живо биће.	85
Шта дете чини од човека пре но што се роди . . .	91
Бабе постоје да се боје	95

Имам више од неколико архитеча	103
Мој деда је сада успомена	111
Корона против моје породице	116
Моја породица против короне	122
Моја породица против себе.	125
Драга мама	132
Идемо где нисмо били	136
У Италији једу шпагете	143
Где ја, у ствари, живим?	147
Бебе, бабе и остале породичне занимације. . . .	152
Кад ово прође, ваљда ћу разумети живот	155

РАЗБУЂИВАЊЕ

Све је почело прилично рано ујутру.

Само што сам устао, још бос и у пиџами, бауљајући по кући, потражих родитеље.

Онако полуразбуђен, спотакох се о Олгу и опружих се по тепиху у дневној соби као да ме неко баци с тавана.

Чудно, нико није чуо мој тресак о под. Мени се учинило да је прилично „зазвонило“. Можда још увек спавају?

Недеља је, а недељом у нашој кући влада мир. Обично дуже спавамо, до поднева смо у пиџами док мама, певушећи, припрема доручак у кухињи, а тата се игра са мном и са Олгом.

Олга је наша префињена, прилично витка сива мачка дугих ногу, невероватно зелених очију без тачкице беле доје, које се претварају у сасвим црне онда кад се препадне, радознала је или је јако љута и хоће да нападне. То се ретко дешава, али тата уме понекад да

се игра прилично грубо, што Олга не подноси: одмах се смрачи и то кажњава танким црвеним траговима својих ноктију на татиној подлактици, шапи или неком другом месту које прво дохвати.

Олга нарочито воли да се завлачи испод чаршава и да се крије, онда искаче и преврће се. Где год да се нађе у тренутку кад се намешта или размешта кревет некако осети да се спрема занимација за њу и дотрчи. Једино у тим тренуцима имам утисак да је Олга заиста мачка. Све остало време она ми изгледа као каква озбиљна статуа, извајана руком неког веома вештог уметника, која има моћ да се креће, једе и мјауче искључиво кад она то хоће.

Олга ме гледа као да сам пао с Марса, а не само са своје природне висине и то њеном кривицом.

– Шта је? Шта ме гледаш?

Ђути и даље ме гледа, питајући се ваљда како се ико усуђује да уопште помисли да ту може бити трунке њене кривице.

– Олга, питао сам те нешто.

Као по обичају, Олга устаде, подиже поносно своју ситну главу с великим ушима и блештавозеленим очима и, игноришући ме с висине, изађе из дневне собе лаганим ходом с репом под правим углом у односу на остатак тела.

Устадох трапаво и пођох за Олгом, без десне папуче коју нисам успео да нађем после пада, кроз ходник до мамине и татине спаваће собе.

Олга не трпи затворена врата. Ко год да покуша да се осами у својој соби убрзо схвати да то није могуће, јер Олга скочи на кваку, отвори врата, буде мало у

соби и оде. А онда седне у ходник испред купатила и осматра. Одатле има одличан видик и преглед свих отворених соба. Не дозвољава да јој ишта промакне.

Уопште ме не чуди што је мама добила баш Олгу за кућног љубимца. Необично подсећа на њу. Витка је, дугих ногу, префињеног изгледа и јасног погледа, увек чиста и беспрекорно дотерана, поносног држања тела, одмерена у свим активностима, са увек израженим ставом. И увек истера да буде по њеном. Уз то, да нико не схвати да је она истерала своје већ да сви благонаклоно гледају на то што је овај пут урадила.

Само, мама је малчице топлија. И више ме воли.

Воли ме и Олга, на свој начин. Она, уосталом, све ради на свој начин, па тако и воли нас укућане. Даје нам љубав „на кашичицу“, и то ону малу, кафену, којом ми мама даје сируп против температуре или кашља кад се разболим.

Олгу је мами поклонила татина колегиница Љубов.

Она је дошла на специјализацију из Кијева у Украјини и остала је да ради на татиној клиници. Често је долазила код нас, писали су заједно научне радове и стално расправљали о неким сложеним медицинским питањима. Волео сам ипак те њене доласке јер би увек пажљиво одабрала неку лепу ситницу за мене и увек нешто за кућу, било да је пиће, чоколада или цвеће.

Једног дана, за мамин рођендан, појавила се с Олгом у специјалној торбици и поклонила је мојој мами.

Мама је била одушевљена кад је сива најежена кулица крзна с кончићем од репића, тананим ножицама и плавим очима почела да јој лиже длан, а онда се шћућурила и почела да преде у шапи. Само ју је принела на груди и пустила ју је да ту заспи предући.

Растући, Олга је постајала све лепша, крзно јој је било све мекше и финије, а њене очи постале су најнеобичније зелене боје.

Високо уздигнутог репа, Олга као каква манекенка хода по стазици ка вратима спаваће собе мојих родитеља. Врата су, наравно, одшкринута. Олга се провуче између врата и довратка, гладећи се читавом дужином тела од главе до репа о довратак и нестале у соби, а ја покуцах, како ред налаже.

Моја мама инсистира да свако од нас покуца пре него што уђе у собу оног другог или било где другде, кад идемо код баке и деке или тетке и тече. Куца се и на вратима моје собе и на вратима купатила... Не може тек тако да се бане било где и да се било ко доведе у непријатну ситуацију.

Нико не одговара. Покуцах још једном, мало јаче. Не чује се ништа.

Олга процеди једно упитно „мјаааау“, гладећи се о моју потколеницу као малочас о довратак.

Изгледа да има неке примедбе.

Или можда има одговор на моје непостављено питање?

Никад се с њом не зна.

Тата каже да је Олга квантно биће. Не разумем сасвим шта то значи, као што не разумем ни то да се појави свуда где јој се најмање надаш, предосети земљотрес, осећа шта и где кога боли и склупча се на том месту док бол не престане, а кад је са свима све у реду, сакрије се ко зна где и појави се изненада са свим питањима овог света у очима.

Отворих врата и остадох изненађен јер је велики кревет мојих родитеља уредно намештен, што је значи да сам изгледа предуго спавао или су они устали веома, веома рано.

Тата је јуче дежурао на клиници. Требало је да дође синоћ око осам, али је јавио мами да имају много посла и да не зна када ће доћи. То се покаткад догађа и сви смо навикли на то.

Мама је остала у дневној соби, прилично нервозна, кад сам пошао на спавање. Дуго је разговарала телефоном са деком о неким стручним стварима које нисам могао да разумем, али се по њеном гласу и мимици могло закључити да су веома озбиљне. Онда је разговарала мобилним телефоном са својом колегицом још узрујанија. Успут је дуго тражила нешто на интернету. После тога је дуго била на Фејсбуку и дописивала се с неким, вртећи нервозно прамен косе. Увек кад врти прамен косе знам да је нервозна. Није ни вечерала. Остао јој је тањир с нетакнутом вечером на сточићу у дневној соби, док је она, дубоко замишљена, размишљала ко зна о чему осим о вечери. Олга не дира ништа осим специјалних гранула тако да је мамина вечера остала да стоји тако како ју је оставила.

Појео сам своју вечеру, опрао зубе и отишао да легнем.

Обично мама поседи мало са мном пре него што заспим. Док сам био мањи, мама ми је свако вече, кад није дежурна у болници, читала. Кад сам научио да читам, мало бисмо разговарали, причала би ми док не заспим.

Мама је лекар у великој болници.

У ствари, сви моји су лекари.

Деда, татин отац, је хирург. Бака је педијатар. Други деда, мамин отац, је у пензији. Али док није отишао у пензију, био је веома познат епидемиолог. А мамина мама је неуропсихијатар. Они се стално шале да деда контролише грип, а бака лечи нервозу која се отела контроли.

Тата је лекар на Инфективној клиници.

Никад нисам био код тате на послу. Он каже да је опасно да боравим код њега јер се тамо лече људи који болују од болести које се лако преносе и могу да се разболим. На питање како он може да борава тамо а да се не разболи тата, каже да сви они који тамо раде знају како да се заштите, имају посебну опрему и морају да одржавају савршену хигијену. Тата то заиста поштује, пере руке веома дуго, добро их насапуња, а онда дуго трља сваки делић коже. Учи и мене да пажљиво перем руке. Мада, кад није ту, ја то обавим на брзину. Немој да му је неко рекао!

Јасно је зашто се тата тако ретко игра с Олгом. Избегава огреботине јер сматра да се преко тих малих рана такође могу пренети многе инфекције, а он је свакодневно изложен инфекцијама на послу.

Мама је анестезиолог.

Не знам тачно шта то значи и шта мама на послу тачно ради. Знам само да је нешто веома тешко, сложено и одговорно, јер мама мора стално да учи, да се усавршава, да иде у иностранство на неке конгресе, стално чита и пише неке научне радове на енглеском језику и листа неке стручне часописе које стално поручује преко интернета и које јој стално доноси поштар.

Иако је увек била најбољи студент, мора свакога дана да учи нешто ново јер се та њена наука толико развија да мора стално да прати и да се усавршава. Али мама уопште не изгледа као да јој то тешко пада. Напротив, чини ми се да је она баш рођена за тај посао који је одабрала и да свој посао ради с таквом лакоћом да се онима који је посматрају учини да је то невероватно лако. А знам да није. Само још не знам колико није.

Гледајући маму и тату који стално нешто читају и уче, научио сам да је то веома важно и да се тај посао учења никада не завршава, чак и онда кад постанеш баба или деда.

Сви чланови моје породице изабрали су пут учења о човеку као свој животни пут.

На нашим породичним окупљањима, рођенданима и у сличним приликама кад се сви окупе, чланови моје породице причају мало о обичним свакодневним породичним стварима, а онда поведу озбиљну дискусију о медицини из које ја редовно шмугнем јер ништа од тога не разумем, а и плаше ме помало све те приче о болестима, операцијама и смрти.

Сви они верују да ћу и ја једног дана бити лекар. Само се још нису договорили који тачно, вероватно зато што свако од њих верује да ћу бити оно што је он.

Ја лично, у овом тренутку, немам појма шта ћу бити. Желим, мада то никоме нисам рекао, да будем ја.

Још ми је мутна та слика у мислима.

Не знам ни да ли сам сасвим будан у овом тренутку јер не успевам да нађем ни десну папучу, ни сопствену породицу, а камоли идеју о животном позиву.